

Foto: Martin Fransson

Alkylatbensin

Problemet

I Sverige finns cirka 600.000 utombordsmotorer. Merparten av dessa är traditionella 2-taktsmotorer med dålig förbränning. Från sådana motorer går mellan 20 och 30% av bränsleblandningen oförbränd rätt ut i vattnet.

Varje år släpps på så sätt 15 000 ton kolväten ut från utombordare på fritidsbåtar i Sverige. Dessa kolväten utgörs till stor del av mycket miljöfarliga ämnen som hamnar i vattnet, ofta i de känsligaste strandnära områdena som är särskilt viktiga för fisken och annat liv.

Jämfört med biltrafikens utsläpp på 120 000 ton per år i landet kanske 15 000 ton verkar måttligt, men biltrafikens utsläpp är fördelade på hela året medan utsläppet från utombordarna sker under några få månader och inom begränsade områden. Giftverkan blir stor när utsläppen är så koncentrerade.

Lösningen

Lösningen heter alkylatbensin, som är en extra ren form av motorbränsle och innehåller i stort sett inga av de skadligaste kolvätena. Tillgången är begränsad och det är därför viktigt att den används där miljönyttan är som störst, d.v.s. framförallt till utombordare med traditionella tvåtaktsmotorer, motorsågar, gräsklippare etc.

Används alkylatbensin till en traditionell 2-takts utombordare minskar dess utsläpp av farliga ämnen med så mycket som 90%.

Lycka till med ditt bidrag till miljöförbättringen!

Mer information

- **Projekt Grön Kemi** ger information om alkylatbensin och miljöanpassade oljor på www.gronkemi.nu. Här kan man se vilka mackor som säljer alkylatbensin från pump.
- www.spi.se – Alkylatbensin för 2-taktsmotorer Det bästa bränslet till de äldre motorerna.
- **Handbok i Kemikaliehantering** (andra utgåvan, 2006). Innehåller många praktiska råd, med ett särskilt avsnitt om tankställen för fritidsbåtar. Beställs via Länsstyrelsen i Östergötland via fax 013-19 63 33, e-post miljo@e.lst.se eller tel 013-19 63 31, 013-19 63 29.
- **Miljösamverkan Västra Götaland. Fritidsbåtshamnar, tillsynshandledning. Maj 2005.** www.miljosamverkan.se

Glöm inte bort oljan

Oljan i 2-taktsbensinen bidrar också till de farliga utsläppen. Därför bör traditionell 2-taktsolja ersättas av miljöanpassad olja. Miljöanpassad olja bryts ner snabbare i naturen, och har mindre giftiga tillsatser.

Äger du en sjömack?

Som sjömacksägare måste du se till att risker för spill och utsläpp minimeras, och ha beredskap för att minska skadorna om något ändå inträffar. Följande punkter kan vara värda att fundera över:

- **Är dina cisterner besiktigade av ackrediterat kontrollorgan?**
- **Har du absorptionsmedel, länsor eller annan utrustning till hands för att ta hand om spill och utsläpp?**
- **Är dina ovanjordscisterner nära vatten invallade?**
- **Kan tankning av utombordartankar göras så att spill samlas upp?**
- **Sist men inte minst: Tillhandahåll alkylatbensin – från pump (i dunk blir den för dyr för de flesta) och se till att ha miljöanpassade oljor i sortimentet, och skylta dem väl!**